

Co valacha ve snu straší

aneb Targalík a bída

Bylo krásné pozdní odpoledne. Na louce pod jabloní seděl Targalík a pásal své ovečky. Teď se cítil šťastný. Zbožňoval ticho, a přece jenom toho si v chalupě plné dětí moc neužijete. Proto byl rád, když se mohl na chvílku vytrátit. Miloval tu vůni čerstvého vzduchu, listy, které se rytmicky pohybovaly ve větru a jejich tichý šepot a samozřejmě svoje drahé chundelaté ovečky. Nepřerušovaný jemný zvuk zvonků, které jim cinkaly na krku a teplé letní slunce ho pomalu uspávaly. Předtím než zavřel oči, všechny svoje ovce ještě přepočítal. Když zjistil, že žádná nechybí, nechal jejich hlídání na starost věrnému psovi. Za pár minut, když už skoro spal, se najednou cosi změnilo. Všechno okolo něj rázem utichlo. Listy na stromech už nešvelely, potok přestal zurčet, ovce taky vycítily záhadnou změnu a pes Brok, který až do teď rozpustile poskakoval kolem něj se schouil k jeho boku. Targalíkovi to přišlo podivné a mírně se znepokojil. Připomnělo mu to jeden zážitek z doby, kdy jako malý chodil pásat svoje husy. Nechtěl ale uvěřit tomu, že by se to opakovalo. Vždyť se mu teď daří tak dobře. Pomalu se před ním začala objevovat mlha. Tmavošedý oblak náhle začal získávat pro něj už staré známé obrysy. Teď si je už jistý. Je zpět. „Takže ty už jsi tu zase? Copak se tě nikdy nezbavím? Proč mi nemůžeš dát aspoň na chvíli pokoj!“ vykřikl na něj Targalík. Ve tváři měl zoufalý výraz. Bylo vidět, že se už setkali. Celým srdcem toužil toto stvoření už nikdy nespátřit. Bytost před ním na jeho otázky nijak nereagovala a jen se dál tiše vznášela ve větru. Šedá a zároveň průhledná postava postrádala nohy i ruce. Neměla ani tvář, spíš to vypadalo, že má přes sebe přehozený nějaký hábit nebo kápi. Její mlčení znělo tajemně až zlověstně. Targalík se na ni dlouze podíval, jako by čekal, že se ještě něco stane. Nebál se jí, měl ale strach z toho, co znamená její návrat. Byl jenom chudý bača, celý jeho majetek zahrnoval pouze pár ovcí, kousek pole s bramborami a pohankou a chalupu.

„Bude jí letos dost?“ přemýšlela Katruša nahlas, když chystala dětem něco k snědku. Měla na mysli pohanku, náhradu za obilí, kterému se na Valašsku příliš nedařilo. Chladné a vlhké léto dokázala snést právě tato rostlinka, která své jméno dostala kdysi dávno od mongolských Tatarů – pohanů. A že Katruša – Targalíkova žena – dělala s pohankou u pece pravé divy! Taková kaše nasladko vykouzlila dětem vždycky úsměv... Šest hladových krků je těžké nasytit. Ale pohance se to vždy podařilo. Zatím. Polévka, kaše či kontrabáš – ten, když byl v chalupě kousek špeku – to jsou dobroty! Dokonce i čaj se z ní dá udělat. Avšak práce se sklizní je úmorná. Katruša i děti vždy měly ruce celé poškrábané a bolavé. Pichlavé nažky dokázaly zalézat pod nehty stejně jako mráz v zimě. Katruša vyšla na zápraží. Rukou si zastínila oči, protože ji slunce oslepovalo při pohledu na protější stráň. Uviděla malé stádo, jak se klidně pase. „Někde tam bude i Targalík“, pomyslela si a raději zavolala na děti, protože si všimla tmavě šedých mraků, které se nenápadně, ale rychle blížily. Bouřka nevěstí nic dobrého...

Malý Janek slyšel, jak na něj kdosi haleká, ale od lesa se mu pranic nechtělo. Sluneční paprsky se pomalu klouzaly po velikém mraveništi na kraji lesa, ve kterém teď Janek pomáhal mravencům hloubit chodbičky. Pozoroval to hemžení a občas dal těm malým tvorečkům překážku do cesty. Vždy si ale dokázali poradit. „Jankůůů!!!“ Už nemůže dělat, že neslyší. Utrhl jahodu, která se červenala vedle jeho bosé nohy a položil ji na vrch mraveniště. Pak se rychle rozběhl přes louku z kopce dolů.

Začalo krápat. Targalíka probudilo ze snu jemné pohlazení od deště. „Takže to byl sen? Opravdu jenom živý sen?“ pousmál se Targalík. Z části se mu ulevilo, i přesto se ale zdráhal uvěřit tomu, že to nebyla skutečnost. Rychle se probral. Musí se co nejdřív dostat domů, aby se přesvědčil, že k nim bída opravdu nepřišla. Když se zvedl ze země, podíval se na oblohu. Nebe bylo zatažené, nebylo pochyb, že se blíží bouřka. Společně s Brokem zahnali stádo do ohrady. Byl nejvyšší čas. V dálce slyšeli dunění hromu a kousek od sebe dětský hlásek. Targalík se otočil a uviděl malého Janka, jak cosi volá a

běží k němu od lesa. Rychle si tedy Janka hodil na ramena a spěchali k domovu. Začal se zvedat vítr a déšť sílil.

V chalupě už na ně netrpělivě čekala Katruša a ostatní děti. Měla strach a marně se snažila své obavy skrývat. Není správné být venku, když se Pán Bůh zlobí. Přecházela od okna k oknu a málem zapomněla na kaši stojící na kamnech. Bouřku neměla ráda. Mnohdy zničila i celou úrodu. Když uslyšela veselé hlasy venku, mohla si oddechnout. Synek i muž byli doma. Je čas zasednout ke stolu.

Targalík vstoupil hlučně do světnice a když zjistil, že je vše, jak má být, byl radostí bez sebe. Popadl Katrušu kolem pasu, zatočil se s ní a dal jí pusu. Smál se na celé kolo a dobrou náladou všechny nakazil. Katruša dala na stůl hrnec plný kouřící pohankové kaše oslazené trochou medu a misku s čerstvými borůvkami. „Dneska tady s námi ten šedý beztvarý přízrak nebude, a postarám se, aby se tu bída neusadila.“ pomyslel si Targalík a pustil se do jídla.

Mezitím venku ustávaly poryvy větru a déšť přestal tukat do oken chalupy. Targalík vyšel ven aby obhlédl kus pole s pohankou, zatímco Janek uklidňoval vystrašeného Broka. Většina úrody byla v pořádku. Podíval se také na čtyři vzrostlé stromy za dvorkem. Ani jim bouřka příliš neublížila. „A trnek letos bude taky dost...“ dodala Katruša stojící za ním.